

og til Fordeling af de Omkostninger, som ere fælles for begge. Det er en Bamskelighed, som man støder paa i saa mange Tilfælde, at man maa see at komme ud over den paa en eller anden Maade, saalænge til Forholdet bliver ordnet ved en almindelig Bestemmelse. De Tilfælde, der her ville indtræffe, ville vistnok være overordentlig sjældne, og, selv om ogsaa Amtsrepartitionsfonden engang skulde komme til at bære Omkostninger ved en Sag, der ikke vedkom den, vilde Ulykken ikke være saa stor. Med Hensyn til § 29 skal jeg kun bemærke, at den gaaer ud paa at angive Ophævelsen af ældre Lovbestemmelser. Det er i Slutningen sagt, at det skal have sit Forblivende ved Bestemmelserne i Forordningen af 3die Juni 1825 §§ 8, 9 og 11 samt Loven af 14de April 1852 § 5 angaaende Mølleværker paa Landet. Disse Bestemmelser ere meget lidet afvigende fra det, som her er foreslaaet, idet navnlig Bedømmelsen af Møllenvangens Ansættelse til Mølleffylde foregaaer ved Politimesteren i Jurisdictionen og 2 Landvæsencommissairer, hvilket altsaa er omtrent den samme Sammensætning af Commissionen, som her i Almindelighed er foreslaaet; men da den hele Bestemmelse kun vil være til 1862, troer jeg, altsaa kun nogle faa Aar, have vi troet, at det ikke var Umagen værd at røre ved dette Forhold.

Klein: Efter den Beslutning, som det høitærede Thing tog igaar, hvorefter man paa en Maade vil have Landvæsencommissiøns Forretninger og Kjendelser betragtede som communale Anliggende, maa det vistnok erkendes for at være i sin Orden, at Kommunen ogsaa skal betale de Omkostninger, som disse communale Anliggende kunne medføre; men forsaavidt jeg paa ingen Maade har kunnet eller

kan erkende, at det at stikke Net mellem private Mænd i disse enkelte Sager skulde være et communalt Anliggende, kan jeg heller ikke ansee det for rigtigt, at Kommunen skal mere i denne Slags Sager end i andre Sager betale Omkostningerne, naar Parterne ere uformuende. Den ærede Ordfører sagde rigtignok, at hvad Minoriteten i den Retning havde foreslaaet vilde være aldeles stridende mod det, der finder Sted i andre Sager; jeg tillader mig ligeoverfor denne Ytring af den ærede Ordfører at udtale, at det Forslag, som Udvalgets Fleertal har stillet, er aldeles stridende med hvad der gjælder i Retsager i Almindelighed. Den ærede Ordfører maa vel erindre, at de Udgifter, hvorom der her er Spørgsmaal, det er Diæter og Reiseomkostninger til Medlemmerne af Landvæsen- og Overlandvæsencommissiønerne; men, dersom man spørger, hvilke Udgifter i ordinaire Retsager der nærmest skulde sættes i Klasse med denne Slags Omkostninger, saa bliver det nok deels de Gebyrer, som tilfalde enten Dommeren eller Statskassen, og deels de Indtægter, som Statskassen har af Stempelpapir, og, naar der meddeles fri Proces, og altsaa Fritagelse for at svare Retsgebyr og Fritagelse for Stempelpapir, seer jeg derfor ikke rettere end, at den Afgang i Indtægter, som finder Sted, gaaer ud over Statskassen. Hvad der derimod udredes af Amtsrepartitionsfonden, naar der meddeles fri Proces, det er Sagsførersalair, men her i denne Paragaph er der jo ikke Tale om Sagsførersalair. Iøvrigt skal jeg tilstaae, at jeg altid har været af den Ansættelse, at det ikke er principrigtigt at lægge Udgifter til Retspleien paa Kommunerne, netop fordi Retsvæsenet ikke er et communalt Anliggende, men en Statssag.